

NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE VPRAŠALNIKA ZA ČETRILETNO RAZISKOVANJE O POSLOVANJU POSLOVNIH SUBJEKTOV ZA LETO 2024

Kazalo:

1	Splošna navodila za vse tabele	2
2	Tabela 1: Podatki iz bilance stanja in Tabela 2: Podatki iz izkaza poslovnega izida	2
3	Tabela 3: Investicije v osnovna sredstva in naložbene nepremičnine	3
4	Tabela 4: Letni dodatek	4

Opomba:

Navodila za izpolnjevanje vprašalnika za Četrletno raziskovanje o poslovanju poslovnih subjektov (ČPPS) so vsebinsko opredeljena s strani Statističnega urada Republike Slovenije.

1 Splošna navodila za vse tabele

Prosimo, da pred izpolnjevanjem preberete navodila.

Podatke prikažite v evrih, zaokroženo in brez decimalk.

Če pri posameznem zahtevanem podatku nimate na voljo natančnih vrednosti, podatek ocenite in vpišite oceno.

Obdobja, na katera se bodo nanašali podatki, ki jih boste sporočali, so naslednja: prvo četrletje: 1. 1.–31. 3.; drugo četrletje: 1. 1.–30. 6.; tretje četrletje: 1. 1.–30. 9.; četrto četrletje: 1. 1.–31. 12. Ta obdobja morate upoštevati tudi poročevalci, pri katerih se poslovno leto razlikuje od koledarskega leta. Če pri izpolnjevanju vprašalnika ugotovite, da se podatek, ki ste ga sporočili za predhodno obdobje, bistveno razlikuje od prave vrednosti, vpišite pravilno vrednost, tj. celotno vrednost, ne le razlike do prave vrednosti. Pri izpolnjevanju podatkov za prvo četrletje vnos popravkov za predhodno četrletje ni mogoč. Če ste knjižili popravke že sporočenih podatkov za preteklo četrletje, podatke za preteklo četrletje ustrezno popravite.

Podatke v stolpcu 1 tabele 1 (podatki iz bilance stanja) vpišite tudi, če podatkov po stanju na navedeni dan še niste sporočili (npr. novi poročevalci).

Vprašalnik vsebuje štiri tabele; tabele od 1 do 3 boste izpolnili v vsakem četrletju, tabelo 4 pa samo v zadnjem četrletju:

- Tabela 1: Podatki iz bilance stanja
- Tabela 2: Podatki iz izkaza poslovnega izida
- Tabela 3: Investicije v osnovna sredstva in naložbene nepremičnine
- Tabela 4: Letni dodatek (ti podatki se sporočajo samo ob sporočanju podatkov za zadnje četrletje leta).

2 Tabela 1: Podatki iz bilance stanja in Tabela 2: Podatki iz izkaza poslovnega izida

Tabeli vsebujeta postavke iz poenotениh obrazcev bilance stanja in izkaza poslovnega izida, ki jih izpolnjujete za statistični namen v okviru letnih poročil AJPEŠ-u:

- oznake za AOP v tabelah so enake oznakam v poenotениh obrazcih AJPEŠ;
- priporočeni konti v tabelah so iz predpisanega Enotnega kontnega okvira, ki ga je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo.

Večina družb in zadrug izdeluje računovodske obračune za lastne potrebe tudi med letom. Zaradi sporočanja podatkov v tabelah 1 in 2 pa poročevalcem **ni treba** v svojem knjigovodstvu opravljati knjiženj, za katera Slovenski računovodski standardi določajo, da se praviloma opravijo na koncu poslovnega leta (prevrednotovanje prihodkov oziroma odhodkov).

Postavke v tabeli 1 (stolpec 2) prikažite po stanju na zadnji dan poročevalskega obdobja (prvo četrletje: 31. 3.; drugo četrletje: 30. 6.; tretje četrletje: 30. 9.; četrto četrletje: 31. 12.). Navedena obdobja upoštevajte, tudi če se poslovno leto razlikuje od koledarskega leta.

Postavke v tabeli 2 (stolpec 2) prikažite za obdobje od začetka leta do konca poročevalskega obdobja (januar–marec, januar–junij, januar–september, januar–december). Navedena obdobja upoštevajte, tudi če se vaše poslovno leto razlikuje od koledarskega leta.

3 Tabela 3: Investicije v osnovna sredstva in naložbene nepremičnine

Postavke v tabeli 3 (stolpca 2 in 4) prikažite za obdobje od začetka leta do konca poročevalskega obdobja (januar–marec, januar–junij, januar–september oziroma januar–december). Navedena obdobja upoštevajte, tudi če se vaše poslovno leto razlikuje od koledarskega leta. V stolpcu 2 prikažite nabave novih osnovnih sredstev, v stolpcu 4 pa nabave rabljenih osnovnih sredstev.

Vrednost investicij v osnovna sredstva obsega: nakupe (fizično ustvarjenih) lastnih sredstev, posodobitve, rekonstrukcije in prenove na že obstoječih osnovnih sredstvih (tudi na najemnih), lastno gradnjo, pridobitev brez plačila in nabavno vrednost osnovnih sredstev v finančnem najemu oz. lizingu ter naložbene nepremičnine. Osnovnega sredstva, ki ste ga imeli v lasti in ste ga prodali, kasneje pa ste ga najeli s finančnim najemom oz. lizingom, ne prikazujte med investicijami. V tej tabeli ne upoštevajte sredstev, pridobljenih s poslovnim najemom.

Nabave osnovnih sredstev v posameznem obdobju prikažite ne glede na to, ali ste jih v tem obdobju tudi plačali. Prikažite tudi investicije v teku (v gradnji oziroma izdelavi). V tabeli 3 ne prikazujte prodaj osnovnih sredstev.

Vrednost nabav prikažite po nabavni ceni, kot je izmerjena po računovodskih predpisih. Vpišite le nabavno vrednost; če se kasneje opravi slabitev, se ta ne prikaže v tabeli 3.

V postavki **Zemljišča** (301) v stolpcu 4 prikažite vrednosti nabav zemljišč v poročevalskem obdobju. Ta postavka zajema tudi stavbno pravico.

V postavki 309 prikažite nabavo **licenc, patentov, blagovnih znamk in koncesij razen licenc za programsko opremo (softver)**.

Postavka **Drugo** (310) vsebuje:

- a) **zgradbe in objekte**; tukaj prikažite vrednost ustvarjenih investicij v zgradbe, objekte in poslovne prostore. Prikažite tudi vrednost investicij v naložbene nepremičnine ter vrednost investicijskih popravil in rekonstrukcij objektov. Vrednost ustvarjenih investicij zajema dela in nabave, opravljene v poročevalskem obdobju, ter dela in nabave, opravljene, a še ne plačane v poročevalskem obdobju. Če gradite nov objekt, zgradbo ali poslovni prostor za svoje potrebe v lastni režiji, prikažite vrednost opravljenih gradbenih del, ki ste jih v tem obdobju opravili sami, in vrednost opravljenih gradbenih del, ki so jih v tem obdobju opravili drugi izvajalci. V postavko vključite tudi vrednost vse opreme, ki jo je v objekt vgradil izvajalec (električna napeljava, vodovodna napeljava, dvigala, naprave za centralno kurjavo ipd.);
- b) **transportno opremo ter drugo opremo in stroje**; tukaj prikažite vrednost ustvarjenih investicij v transportno opremo ali drugo opremo in stroje, vključno z investicijskim vzdrževanjem le-teh (upoštevajte definicijo ustvarjenih investicij, podano na začetku pojasnil k tabeli 3). Transportna sredstva so avtomobili, tovornjaki, vlačilci, prikolice, druga vozila in plovila, drugi stroji in oprema pa zajemajo energetske stroje in naprave, delovne stroje in naprave, pisarniško opremo in stroje za obdelavo podatkov (npr. računalnike), notranjo in drugo opremo. Vključite tudi:
  - transportno ter drugo opremo in stroje, ki ste jih v opazovanem obdobju pridobili na podlagi finančnega lizinga,
  - transportno ter drugo opremo in stroje, ki ste jih nabavili z namenom, da jih boste dali v poslovni najem drugim,
  - transportno ter drugo opremo in stroje, proizvedene v lastni režiji za svoje potrebe,
  - vrednost popravil poškodovane opreme;
- c) **druga opredmetena osnovna sredstva**; tukaj prikažite vrednosti nabav večletnih nasadov, osnovne črede, vlaganj v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti in vrednost nabav drugih opredmetenih osnovnih sredstev (npr. vrednostnih predmetov, kupljenih zaradi ohranitve vrednosti, kot so umetnine, dragi kamni, nemonetarno zlato ipd.) (knjiženje na kontih 043 in 045);

- d) **programsko opremo (softver), kupljeno in lastno razvito (razvito z lastnim znanjem)**; tukaj prikažite vrednost nabav računalniške programske opreme in vrednost računalniške programske opreme, ki ste jo razvili sami za svojo uporabo. Ta, ki ste jo razvili sami za svoje potrebe, naj bo vrednotena po stroških, potrebnih za njen razvoj do uporabe v proizvodnem procesu. V postavko vključite tudi vrednost licenc za programsko opremo;
- e) **študije, projekte in druga neopredmetena osnovna sredstva**; tukaj prikažite vrednost nabav študij, projektov znanstvenoraziskovalnih del, investicijskih elaboratov ipd. ter izvirnih književnih del in drugih originalov (izvirnikov na področju filma, glasbe kot podlage za film, televizijske programe, glasbene in športne prireditve).

4 Tabela 4: Letni dodatek

Tabela 4 je letni dodatek k četrletnemu vprašalniku za celo opazovano leto. To tabelo izpolnujete samo enkrat letno.

V vrstico **Prihodki od udeležbe v dobičku – dividende** (404) vpišite znesek udeležbe pri dobičku, prejet v obliki dividend. V vrstico **Prihodki od udeležbe v dobičku – drugo** (405) vpišite preostali prejeti znesek od udeležbe pri dobičku.

V vrstico **Razdeljeni dobički – dividende** (409) vpišite bruto znesek od udeležbe pri dobičku, ki ste ga izplačali v obliki dividend. V vrstico **Razdeljeni dobički – drugo** (410) vpišite bruto znesek preostalih razdeljenih dobičkov, ki ste jih izplačali.

Postavko **Razdeljeni dobički – v obliki dividend** (409) naj izpolnijo le delniške družbe, preostale družbe naj prikažejo celotne zneske razdeljenega dobička pod postavko **Drugo** (410).

V postavko **Štipendije dijakom in študentom** (411) vpišite znesek, namenjen za štipendije dijakom in študentom.

V postavko **Plačila za najem delovne sile** (501) vpišite znesek plačil (bruto), ki ste jih v opazovanem letu plačali zaposlitvenim agencijam in podobnim organizacijam (npr. študentskemu servisu) za zagotovitev osebja za omejeno časovno obdobje za dopolnitev ali za začasno nadomestitev delovne sile. Prikaže se samo plačilo za zagotovitev osebja, ni pa povezano z zagotovitvijo določene industrijske ali druge neindustrijske storitve (tukaj se npr. ne vpišejo zneski plačil, plačani podizvajalcem, ki naredijo del proizvodnega procesa oz. projekta). Ta plačila prikazujete na kontu 41; prikazali ste jih tudi v tabeli 2 (AOP 134) kot del stroškov storitev. Ta podatek ne zajema plačil za pogodbe o delu in plačil za pogodbe o avtorskem delu. Vpišite le znesek stroškov za najem delovne sile, ne pa npr. stroškov za iskanje primernih zaposlenih.

V postavko **Plačila podizvajalcem** (502) vpišite znesek stroškov storitev, ki ste jih obračunali tretjim osebam v zameno za industrijsko blago in storitve, dobavljene kot del podizvajalskega razmerja. Te stroške prikazujete na kontu 41 in ste jih prikazali tudi v tabeli 2 kot del stroškov storitev (AOP 134).

Dve podjetji sta povezani v podizvajalskem razmerju, kadar sta uresničena dva pogoja:

- podjetje kupec (imenovan tudi glavni izvajalec) sodeluje pri zasnovi izdelka, pri čemer daje podjetju dobavitelju (imenovanemu tudi podizvajalec) tehnične specifikacije, lahko deloma, in/ali mu ponudi materiale, ki se obdelajo;
- podjetje kupec proda izdelek podizvajalca, lahko takega, kot je bil izdelan, lahko pa kot del kompleksnejšega izdelka, in prevzame prodajno odgovornost za izdelek.

V postavko **Letna najemnina v 2024 za poslovne najeme sredstev, ki jih imate pripoznane kot pravice do uporabe** (503), vpišite letni znesek najemnin za poslovne najeme (NE za finančne najeme) za vse obstoječe pogodbe (ne glede na leto sklenitve), ki jih imate kot najemnik v skladu z novimi računovodskimi standardi pripoznane kot pravice do uporabe in so razvrščena med dolgoročna sredstva (opredmetena osnovna

sredstva ali neopredmetena sredstva ali naložbene nepremičnine). Vpišite znesek teh najemnin v letu 2024. Vrednost vključuje nevrčljivi del DDV. Ne vključujte najemnin poslovnih najemov, ki jih niste pripoznali kot pravice do uporabe sredstev. Ne vključujte plačil za finančne najeme.

V postavko **Čisti prihodki od prodaje iz glavne dejavnosti** (504) vpišite čiste prihodke od prodaje, ustvarjene v vaši glavni dejavnosti. Če opravljate samo to dejavnost, je ta podatek enak podatku v vrstici Čisti prihodki od prodaje (110), če pa poleg te opravljate še druge dejavnosti, je to del čistih prihodkov od prodaje in je upoštevan v podatku v vrstici Čisti prihodki od prodaje (110).